Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 13 kwietnia 1934 r. 1042.-

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"L i e t .Ż i n i o s" o n i e b e z p i e c z e ń s t w i e n o w e j b e r m o n t j a d y ."Liet.Zinios" Nr.82 z 11.IV.34 r. Art.p.t."Bermontjada?" Streszczenie:

Niedawno ukazały się w prasie francuskiej wiadomości o zamierzonej rzekomo nowej bermontjadzie hitlerowskiej w stosunku do krajów bałtyckich. Jeszcze przed tem w pismie "Naujas Tilżes Keleivis" ukazała się kronikarska wzmianka, że osławiony awanturnik Bermont Awałow zamieszkał w Tylży. Skromna ta wiadomostka doskonale uzupełnia informacje i wywody prasy francuskiej.

Należy zaznaczyć, że Tylża nie poraz pierwszy już jest obierana za bazę operacyjną przy szykowaniu różnych awantur wojennych w stosunku do Litwy i krajów bałtyckich. Wszyscy doskonale jeszcze pamiętają, jak przed kilku laty zatrzymał się w Tylży gen.Ludendorff, który sprojektował wtedy nie budzącą już żadnych wątpliwości imperjalistyczną awanturę, mającą na celu zagrabienie Kłajpedy i umożliwienie dalszego "Drang nach Osten". Jeszcze dawniej Tylża odegrywała rolę nie mniejszą.

Nasuwa się siłą rzeczy pytanie: w jakim celu awanturnik wojskowy Bermont Awałow zamieszkał w Tylży? Wszyscy Litwini bardzo dobrze już znają imperjalistyczne plany niemieckie parcia na Wschód. Nikt już co do tego spierać się nie będzie. Nikogo nie przekonają twierdzenia p.Voldemarasa, jakoby Drang niemiecki nie istnieje. Nie od dzisiaj znane są tezy prasy francuskiej odnośnie sensu i kierunku planów niemieckich. Znane są wreszcie otwarte enuncjacje samych Niemców, a nawet otwarte żądania zezwolenia na Drang nach Osten, oczywiście przez państwa bałtyckie, gdyż innej drogi niema. W ten sposób plany niemieckie nie są niczem nowem. Jasną jest rzeczą, iż niemiecki imperjalizm narazie widzi tylko jedną możliwość, a mianowicie parcie na Wschód. Ta robota, jak się już wspominało odbywa się z całą intensywnością i niewątpliwie prowadzona jest również na Litwie.

"L.Żinios" już pisały, w jaki sposób odbywa się przygotowywanie przednich placówek Drangu i jak planowo ta robota jest prowadzona. Jasną jest rzeczą, że do tej roboty potrzebni są ludzie i potrzebne pieniądze. Osiedlenie się, czy też wizyta Bermonta Awałowa w Tylży stanowią już konkretny krok, na który niepodobna nie zwrócić szczególnej uwagi.

Mając na względzie stosunki Litwy z Niemcami oraz inne sprawy bałtyckie, jak również ogólną sytuację Europy Wschodniej, można śmiało twierdzić, że Litwa stała się dziś celem imperjalizmu niemieckiego. Ukazanie się Bermonta Awałowa w Tylży myśl tę jedynie potwierdza.

Sądzić należy, że odpowiednie czynniki litewskie zdają sobie sprawę z sytuacji. Obowiązkiem prasy litewskiej jest natomiast podkreślanie faktów,tak, by szerokie masy społeczeństwa mogły uważniej xx za niemi śledzić.-

"L i e t .Ż i n i o s" o s t o s u n k a c h l i t e w s k o - s z w e d z k i c h ."Liet.Żinios" Nr.81 z 10.IV.1934 r. Art.p.t. "Szwedzi a Litwini". Streszczenie:

Ongiś w przeszłości istniał projekt stworzenia unji litewskiej nie z Polską, a ze Szwecją. Projekt ten nie został zrealizowany. Jednak obecnie, podobnie, jak w przeszłości państwa bałtyckie i skandynawskie wzajemnie do siebie ciążą. Często się o historycznym projekcie unji przypomina. Niestety dotychczas go nie zrealizowano.

Czy wspólna granica pomiędzy Litwą a Szwecją w postaci morza Bałtyckiego jest zbyt szeroka, czy też litewski,nawpół północny, temperament za chłodny, czy też państwa skandynawskie, jako większe nie uważają za stosowne wyrazić swej inicjatywy i aktywności, dość, że zbliżenie w praktyce nie znajduje czynniejszego rozwiązania.

Tymczasem Litwini nie mogą ze Skandynawją, a zwłaszcza ze Szwecją nie sympatyzować. Szwecja to pokojowy, demokratyczny i bardzo kulturalny kraj, który osiągnął znaczny dobrobyt duchowy i materjalny. Szwecja w czasach dzisiejszych stanowi istotnie najspokojniejszą i najszczęśliwszą "wyspę" Europy. Obcowanie z Narodem i Państwem Szwedzkiem może dać wiele. Tym razem Szwedzi sami wykazali kulturalną inicjatywę. W Kownie otwarto wystawę szwedzkiej sztuki ludowej. Należy się cieszyć, że Szwedzi zdobyli się na ten wielki krok, który, sądzić trzeba, nie pozostanie bez większych konsekwencyj.-

K r o n i k a .

P l a n y n i e m i e c k i e w s t o s u n k u d o K ł a j - p e d y w o ś w i e t l e n i u p r a s y f r a n c u s k i e j. "Liet.Zinios" Nr.81 /IV.1934/:Prasa francuska, jak "Ere Nouvelle", "Cotidienne", "Pariser Tageblatt" pisze o awanturniczych planach Bermonta Awałowa, który osiedlił się w Tylży i ma powtórzyć swą awanturę z 1919 r. Nieoficjalny minister Spraw Zagr. Rzeszy Niemieckiej Rosenberg pragnie, zdaniem "Pariser Tageblatt" zabrać Kłajpedę w ten sam sposób, co w swoim czasie Włosi zabrali Fiume. Rosenberg ma liczyć na to, że w wypadku zajęcia Kłajpedy Francja i Anglja ograniczyłyby się do protestów, zaś Polska również nie wtrącałaby się czynnie do tej sprawy.-

P o g ł o s k i o r o z p o c z ę c i u l i t e w s k o - s o - w i e c k i c h r o k o w a ń h a n d l o w y c h .Prasa kowieńska /z 11.IV.1934/:W kołach przemysłowych obiegają pogłoski o rychłem rozpoczęciu litewsko-sowieckich rokowań. Przy przeprowadzeniu nowej piatiletki mają Sowiety zwiększyć swe zakupy w krajach bałtyckich. W roku bież. zakupy mają być zwiększone o 10 milj.litów. Co do Litwy, to będą dołożone starania zwiększenia tranzytu sowieckich towarów przez port kłajpedzki.-

Z j a z d h i t l e o r w c ó w N a d b a ł t y k i .Prasa kowieńska /z 11.IV.1934/:W Królewcu rozpoczął się zjazd hitlerowców Nadbałtyki. Biorą w nim udział delegaci Litwy, Łotwy i Estonji.Zwłaszcza w znacznej ilości reprezentowani są przedstawiciele hitlerowców estońskich.

Rząd niemiecki poświęca zjazdowi wiele uwagi. Zjazd rozpatruje wszystkie zagadnienia, dotyczące ruchu hitlerowskiego w Nadbałtyce.-

P o g ł o s k i o u s t ą p i e n i u p o s ł a Z e c h l i n a. Prasa kowieńska /z 11.IV.1934/:Jak już podawano, poseł niemiecki Zechlin, który przed kilku dniami powrócił z Berlina, znów jedzie do Niemiec na miesięczny urlop odpoczynkowy.

Nagła podróż posła Zechlina do Niemiec na tak długi czas w chwili, gdy polityka między Litwą a Niemcami jest tak bardzo aktywna, wywołała w kołach dyplomatycznych różne komentarze, Utrzymują nawet, że poseł Zechlin nie powróci już z urlopu do Kowna.-

W i z y t a p i e r w s z e g o s e k r e t a r z a p o s e l - s t w a s o w i e c k i e g o u m i n .Z a u n i u s a .Prasa kowieńska /z 10.IV.1934/:Do Kowna przybył nowomianowany pierwszy sekretarz poselstwa sowieckiego p.Hofman. W towarzystwie posła sowieckiego p.Karskiego został on przyjęty przez ministra Spraw Zagr. dr.Zauniusa.-

D o k o ł a l i t e w s k o - s z w e d z k i e j w s p ó ł - p r a c y k u l t u r a l n e j .Prasa kowieńska /z 10.IV.1934/: ~~Prasa kowieńska /z 10.IV.1934/:~~Na ostatniem posiedzeniu Klubu Politycznego prof.Paksztas wygłosił referat o współpracy kulturalnej między Litwą a Szwecją. Po dłuższej dyskusji przyjęto rezolucję, stwierdzającą, że szwedzka kultura stoi na wysokim poziomie.Szwedzkie instytucje naukowe są wzorowo urządzone. Stoją one otworem również dla studentów i uczonych z Litwy i akademicy muszą mieć to na uwadze. Język szwedzki pożyteczny jest nietylko w stosunkach ze Szwedami. Można się nim rozmówić również w innych państwach skandynawskich. Mając na uwadze, że język szwedzki wykładany jest w większości europejskich uniwersytetów i że w trzech szwedzkich uniwersytetach istnieją lektoraty języka litewskiego, wypowiada się Klub Polityczny za założeniem na uniwersytecie W.W. lektoratu języka szwedzkiego.-

S p r a w a z a t a r g u k o l e j o w e g o z Ł o t w ą . Prasa kowieńska /z 11.IV.1934/:Jak podaje prasa łotewska, rokowania pomiędzy litewskim a łotewskim zarządami kolejowemi w sprawie znanego rezultatu nie dały jeszcze wyników. Istnieje jednak nadzieja, że do porozumienia dojdzie.-